

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA

Prijedlog
A K C I J S K O G P L A N A
O NACIONALNOM INFORMACIJSKOM
SUSTAVU ZA DROGE U REPUBLICI
HRVATSKOJ
(2008.-2009.)

Lipanj 2008.

SADRŽAJ:

1. UVOD	2
2. OKVIR DJELOVANJA NACIONALNOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA ZA DROGE	3
2.1. Opći ciljevi Akcijskog plana o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge	3
2.2. Pojedinačni ciljevi Akcijskog plana o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge	3
2.3. Rezultati – postignuti i očekivani	3
2.3.1. Rezultati Nacionalne informacijske jedinice za droge postignuti u razdoblju od 2005. – 2007.	3
2.3.2. Rezultati Nacionalne informacijske jedinice za droge planirani za razdoblje 2008. – 2009.	4
3. Mjere i provedbene aktivnosti	6
A. Nacionalna informacijska jedinica za droge	6
B. Nacionalni informacijski sustav za droge	6
B.1. Ključni epidemiološki indikatori	6
B.2. Smanjenje ponude droga	9
B.3. Smanjenje potražnje droga	9
4. PRILOG 1 – Pregled mjera/provedbenih aktivnosti, nositelja, rokova izvršenja i izvora financiranja	11

1. UVOD

Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga (Ured) je ustrojen kao stručna služba Vlade Republike Hrvatske zadužena za sustavno praćenje problematike droga i provedbu Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga. Stoga, kao nacionalno koordinativno tijelo na području droga, usklađuje aktivnosti svih nadležnih tijela te potiče razvoj i suradnju s organizacijama civilnog društva koje se bave problemom ovisnosti o drogama. S ciljem kreiranja znanstveno utemeljenog pristupa suzbijanju zlouporabe droga i učinkovitog rješavanja navedene problematike, pri Uredu je ustrojena Nacionalna informacijska jedinica za droge (NIJD), koja inicira, koordinira i utječe na aktivnosti svih partnera uključenih u Nacionalni informacijski sustav za droge u Republici Hrvatskoj (NISD), sukladno Protokolu o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge u Republici Hrvatskoj. NISD predstavlja kompleksni mehanizam za praćenje problematike droga te posebno zdravstvenih i socijalnih posljedica zlouporabe istih u Republici Hrvatskoj. Ista se temelji na prikupljanju i analizi informacija vezanih uz pet ključnih epidemioloških te ostalih indikatora Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), radi usporedivosti istih na europskoj razini, ali istodobno razvija informacijski sustav sukladno potrebama, interesima i specifičnostima Republike Hrvatske.

Nacionalna informacijska jedinica za droge pruža potporu svojim partnerima u NISD-u kako bi se osigurala kvaliteta, objektivnost i pouzdanost informacija o uporabi i zlouporabi droga te u konačnici dobila što objektivnija slika stanja na tom području u Republici Hrvatskoj. Posebno, NIJD prikuplja, analizira i objedinjuje sve dostupne informacije s područja problematike droga i ovisnosti o drogama radi izvještavanja na nacionalnoj i europskoj razini. S druge strane osigurava protok i omogućuje razmjenu relevantnih informacija među svim partnerima. Razvoj NISD –a kao temeljnog sustava praćenja stanja i trendova na tom području, realizira se kroz Akcijski plan o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge za određeno vremensko razdoblje (APNISD). APNISD se temelji na osnovnim odrednicama važeće Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj, Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj i Protokola o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge u RH. Konačne informacije prikupljene i proizvedene u okviru NISD-a se redovito koriste radi evaluacije potreba i kreiranja mjera prevencije, liječenja, programa smanjenja štete, nadzora i sprječavanja kriminaliteta vezanog uz zlouporabu droga te općenito politike suzbijanja cjelokupne problematike droga na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Na razini Nacionalnog informacijskog sustava za droge formirano je osam radnih skupina koje pored ključnih epidemioloških indikatora pokrivaju i ostala područja rada EMCDDA-a. U navedene su radne skupine u skladu sa specifičnostima pojedinih područja aktivno uključeni stručnjaci iz relevantnih ministarstava, nadležnih institucija i nevladinih organizacija. Osnovni preduvjeti uspješnog djelovanja radne skupine su dostupne informacije i osobna motivacija stručnjaka uključenih u radne skupine, te uspostava timskog rada (sudjelovanje na tečajevima Reitox akademije, nacionalnim radionicama/edukacijama/seminarima/konferencijama).

Radne skupine djeluju sukladno odredbama Protokola o nacionalnom informacijskom sustavu za droge i Akcijskog plana o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge (2008.-2009.), a rad istih koordinira Nacionalna informacijska jedinica za droge.

2. OKVIR DJELOVANJA NACIONALNOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA ZA DROGE

2.1. Opći ciljevi Akcijskog plana o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge

- ◆ Razviti nacionalno tijelo za praćenje problematike droga i ovisnosti o drogama radi dobivanja sveobuhvatnog, znanstveno utemeljenog i nepristranog uvida u sveukupno stanje droga u Republici Hrvatskoj
- ◆ Unaprijediti kvalitetu sustava za prikupljanja informacija (statističkih tablica / strukturiranih upitnika) te nacionalnog izvješća, kroz kontinuiran razvoj mehanizama prikupljanja i obrade podataka, istodobno osnažujući suradnju sa svim izvorima podataka
- ◆ Ostvariti sve nužne uvjete za postizanje statusa ravnopravnog sudjelovanja u aktivnostima Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) i njegovoj Reitox mreži
- ◆ Povećati svijest nacionalne politike o potrebi unaprjeđenja postojećeg stanja

2.2. Pojedinačni ciljevi Akcijskog plana o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge

- ◆ Unaprijediti operativni program suradnje cjelokupnog Nacionalnog informacijskog sustava za droge (NISD) s Nacionalnom informacijskom jedinicom za droge (NIJD)
- ◆ Institucionalno ojačati Nacionalnu informacijsku jedinicu za droge
 - ojačati internu stabilnost
 - povećati institucionalne okvire NIJD-a (pravno, operativno, organizacijski status)
- ◆ Osnažiti i povećati kapacitete prikupljanja podataka i obrade podataka
- ◆ Osigurati umrežavanje svih relevantnih struktura po pojedinim područjima
- ◆ Osigurati dostupnost i razmjenu podataka i informacija među nadležnim tijelima, poštujući pozitivne zakonske propise i međuinstitucionalne sporazume. Navedeno se posebno odnosi na sljedeće:
 - razmjena podataka za potrebe popunjavanja standardnih statističkih tablica i strukturiranih upitnika
 - razmjena podataka, izvješća, i ostalih informacija za potrebe izrade godišnjeg Nacionalnog izvješća o stanju droga i ovisnosti o drogama u Republici Hrvatskoj za EMCDDA, uključujući *ad hoc* informacije
 - kreiranje mrežnog rada, definiranje poslova i zadaća sukladno zahtjevima EMCDDA-a i nacionalnim potrebama te cjelokupna koordinacija NISD-a (dostavljanje izvješća političkim strukturama, svim partnerima, civilnom društvu i medijima)

2.3. Rezultati – postignuti i očekivani

2.3.1. Rezultati Nacionalne informacijske jedinice za droge postignuti u razdoblju od 2005. – 2007.

- ◆ Službeni zahtjev Vlade Republike Hrvatske za članstvom Republike Hrvatske u radu EMCDDA-u (siječanj, 2005.)
- ◆ Prvi dolazak stručne skupine EMCDDA za procjenu stanja u Hrvatsku (veljača, 2005)

- ◆ Procjena Europske Komisije u okviru bilateralnog i multilateralnog *screening* sastanka u sklopu Poglavlja 24 – Suradnja na području droga (siječanj – veljača, 2006.)
- ◆ Ponovni dolazak stručne skupine EMCDDA za procjenu stanja (lipanj, 2006.)
- ◆ Početak PHARE projekta EMCDDA-a „Priprema Hrvatske i Turske za njihovo sudjelovanje u radu EMCDDA-a“ (lipanj, 2006)
- ◆ Početak CARDS 2004 twining projekta „Jačanje hrvatskih kapaciteta za suzbijanje krijumčarenja i zlouporabe opojnih droga“ (kolovoz, 2006)
- ◆ Sudjelovanje nacionalnih stručnjaka na stručnim sastancima EMCDDA-a na temu ključnih epidemioloških indikatora (rujan-studen, 2006 i 2007)
- ◆ Službeno ustrojavanje NIJD-a (listopad, 2006)
- ◆ Ministarstvu financija predložen plan aktivnosti Nacionalne informacijske jedinice za droge kao dio proračuna Ureda (prosinac, 2006)
- ◆ Službeno imenovanje načelnika Odjela Nacionalne informacijske jedinice za droge i poslove međunarodne suradnje (siječanj, 2007)
- ◆ Prvi stručni sastanak u sklopu pregovora o sudjelovanju RH u radu EMCDDA u (Bruxelles, veljača, 2007)
- ◆ Koordinacija međusektorskih aktivnosti za pripremu prvog Nacionalnog izvješća o stanju droga i ovisnosti o drogama u RH (2007, podaci za 2006) za potrebe EMCDDA (kontinuirano 2007)
- ◆ Proveden je niz radionica/edukacija za radne skupina za indikatore EMCDDA-a (listopad 2006 – lipanj 2007)
- ◆ Sudjelovanje na REITOX akademiji o javnim izdacima, FONTE projektu i Znanstveno utemeljenim praksama (Luxemburg, svibanj 2007; Ankara, lipanj, 2007; Oslo, rujan 2007.)
- ◆ Sudjelovanje na sastanku EU Sustava ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari, lipanj 2007.
- ◆ Nacionalna REITOX Akademija o nacionalnom izvještavanju izvješćima za grupu stručnjaka odgovornih za izradu prvog godišnjeg Nacionalnog izvješća o stanju droga i ovisnosti o drogama u Republici Hrvatskoj u 2006. za EMCDDA (lipanj, 2007)
- ◆ Sudjelovanje u vanjskoj evaluaciji rada EMCDDA – CEEC, 2007
- ◆ Usvojen Protokol o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge u Republici Hrvatskoj, Protokol o Sustavu ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari u Republici Hrvatskoj i Odluka o pristupanju Sporazumu između Europske Zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u radu EMCDDA-a (studen, 2007)
- ◆ Zaposlen stručni suradnik u Nacionalnoj informacijskoj jedinici za droge (studen, 2007)
- ◆ Izrada Nacionalnog izvješća o stanju droga i ovisnosti o drogama u RH 2007. te standardnih tabela i strukturiranih upitnika (podaci 2006) u suradnji s partnerskim institucijama (prosinac 2007)

2.3.2. Rezultati Nacionalne informacijske jedinice za droge planirani za razdoblje 2008. – 2009.

Do kraja 2008.

- ◆ NIJD će imati jasan mandat i viziju te će biti ojačanih administrativnih kapaciteta
- ◆ NIJD će biti aktivno uključena u ključne aktivnosti EMCDDA
- ◆ NIJD-a će imati jasan vizualni identitet unutar državne strukture, lokalnih vlasti, medija i javnog mišljenja)
- ◆ Izraditi će se web stranica NIJD-a

- ◆ Započeti će kontinuirani rad održivog mehanizma horizontalne suradnje (umrežavanja) sa svim izvorima podataka i ključnim tijelima u području problematike droga i ovisnosti o drogama
- ◆ Unaprijediti će se kompetencija stručnjaka uključenih u radne skupine i ostale projekte što je osigurano kroz specijalizirane edukacijama održane u sklopu EU projekata
- ◆ Izraditi će se drugo godišnje Nacionalno izvješće o stanju droga i ovisnosti drogama u Republici Hrvatskoj 2008. (podaci za 2007.) za EMCDDA, u koje su integrirane aktivnosti i rezultati radnih skupina
- ◆ Nacionalno izvješće o stanju droga i ovisnosti drogama u Republici Hrvatskoj biti će prezentirano svim državnim strukturama i ostalim zainteresiranim institucijama
- ◆ Započeti će primjena standarda EU za tri ključna epidemiološka indikatora (TDI, DRD, DRID)
- ◆ Pripremiti će se koncept prvog nacionalno istraživanja u općoj populaciji
- ◆ Sustav ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari u RH će postati operativan
- ◆ Započeti će aktivnosti na području projekta EMCDDA-a: Znanstveno utemeljene prakse
- ◆ Započeti će aktivnosti na području projekta EMCDDA-a: Baza podataka o nacionalnoj legislativi na području droga
- ◆ Izraditi će se prijedlog proračuna za 2009.
- ◆ Intenzivno će se raditi na podizanju svijesti državnih dužnosnika o stanju na području problematike ovisnosti u RH
- ◆ Završiti će CARDS 2004 Twinning projekt „Jačanje hrvatskih kapaciteta za suzbijanje krijumčarenja i zlouporabe opojnih droga“
- ◆ Započeti će IPA projekt EMCDDA-a „Sudjelovanje Hrvatske i Turske u radu EMCDDA-a“

Do kraja 2009.

- ◆ Učvrstiti će se status i ojačati administrativni kapaciteti NIJD-a kao jedinica za praćenje problematike droga u zemlji koja je kompatibilna nacionalnim i europskim zahtjevima
- ◆ Nacionalni informacijski sustav o drogama biti će stabilan
- ◆ Unaprijediti će se i u potpunosti će se primjenjivati strategija umrežavanja nacionalnih izvora podataka
- ◆ Nastaviti će se proces službene integracije NIJD-a u REITOX mrežu EMCDDA-a
- ◆ RH će sudjelovati u radu Upravljačkog odbora EMCDDA-a u svojstvu promatrača
- ◆ Izraditi će se i unaprijediti Informacijska mapa (epidemiološki i dokumentacijski centri)
- ◆ Nastaviti će se provedba različitih programa edukacije i ostale djelatnosti usmjerene na primjenu standarda EU (EU projekti, Nacionalna konferencija informacijskog sustava o drogama, edukacije EMCDDA)
- ◆ Održati će se nacionalna konferencija o informacijskom sustavu za droge
- ◆ Započeti će primjena standarda EU za epidemiološki indikator istraživanja u općoj populaciji
- ◆ U potpunosti će se pripremiti istraživanje problematike droga u općoj populaciji
- ◆ Unaprijediti će se nacionalni sustava izvještavanja
- ◆ EMCDDA-u će biti dostavljene statističke tablice i strukturirani upitnici 2008. (podaci za 2007.)

- ◆ EMCDDA-u će biti predano treće Nacionalno izvješće o stanju droga i ovisnosti drogama u Republici Hrvatskoj 2008. (podaci za 2007.)
- ◆ Povećati će se svijest političkih struktura o stanju problematike droga u zemlji
- ◆ Podaci o stanju problematike droga u zemlji i EU će biti dostupni vladinim i drugim institucijama te općoj javnosti
- ◆ Izraditi će se APNISD za sljedeće vremensko razdoblje

3. Mjere i provedbene aktivnosti

A. Nacionalna informacijska jedinica za droge

Mjera 1. Institucionalizirati, stručno ekipirati Nacionalnu informacijsku jedinicu i aktivno je uključiti u ključne aktivnosti EMCDDA

Provedbene aktivnosti:

- 1.1. Službeno imenovati članove Radnih skupina za indikatore EMCDDA-a
- 1.2. Službeno imenovati pravnog korespondenta za EMCDDA
- 1.3. Službeno imenovati nacionalnog korespondenta za EU Sustav ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari.
- 1.4. Ojačati i koordinirati Nacionalni informacijski sustav za droge
- 1.5. Osigurati podizanje razine znanja o drogama i stručnosti kroz edukaciju i koordinaciju istraživanja
- 1.6. Pratiti nacionalnu situaciju ovisnosti o drogama prikupljanjem, analizom i sintezom, te razmjenom postojećih informacija i istraživanjima
- 1.7. Osigurati primjenu smjernica i preporuka definiranih od strane EMCDDA uz podršku EU projekata
- 1.8. Osigurati protok i razmjenu informacija unutar Nacionalnog informacijskog sustava za droge i relevantnih međunarodnih partnera EMCDDA, Pompidou grupe, UNDCP, WHO te ostalih
- 1.9. Zaposliti i organizirati sistematsku edukaciju novih zaposlenika NIJD-a
- 1.10. Razviti vizualni identitet NIJD-a kao nacionalne referentne točke za sve informacije o drogama i ovisnosti o drogama u RH i EU

Nositelj: Ured za suzbijanje zlorabe opojnih droga, mjerodavna ministarstva i ostale stručne i znanstvene institucije

Rok provedbe: 2008.-2009.

Financijska sredstva: Državni proračun, EU projekti, međunarodni fondovi

B. Nacionalni informacijski sustav za droge

B.1. KLJUČNI EPIDEMIOLOŠKI INDIKATORI

Mjera 2. Prevalencija i uzroci zlorabe droga u općoj populaciji

Provedbene aktivnosti:

A) Opća populacija

- 2.1. Osigurati multidisciplinarni pristup u planiranju i provedbi aktivnosti radne skupine za predmetni indikator

- 2.2. Izraditi bazu postojećih relevantnih istraživanja provedenih na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini
- 2.3. Osigurati prijevod *European Model Questionnaire* (EMCDDA, 2002, pp. 63-70) na hrvatski jezik i odlučiti o eventualnim dodatnim pitanjima koja bi bilo potrebno uvrstiti u hrvatsku verziju GPS upitnika relevantnih za situaciju u RH
- 2.4. Postaviti realan vremenski okvir i koncept prvog istraživanja o raširenosti zlouporabe droga i ovisnosti o drogama među općom populacijom u RH sukladno standardima i preporukama EMCDDA-a
- 2.5. Predvidjeti i osigurati proračunska sredstva za provedbu takvog istraživanja (nacionalni i/ili EU/međunarodni izvori financiranja)
- 2.6. Provesti istraživanje, analizu podataka i izraditi konačno izvješće o rezultatima istraživanja
- 2.7. Izvršiti analizu lokalnih i regionalnih istraživanja provedenih među mladima u svezi ponašanja i navika vezanih uz uzimanje legalnih i ilegalnih psihoaktivnih sredstava ovisnosti

B) Populacija u školskoj dobi

- 2.8. Podržati nastavak provođenja ESPAD i HBSC istraživanja
- 2.9. Podržati harmonizirana istraživanja na županijskim razinama
- 2.10. Provesti istraživanja među rizičnim skupinama mladih (koji su napustili školovanje) – intervencije (rapid assessment)

Mjera 3. Prevalencija i uzroci problematične uporabe droga

Provedbene aktivnosti:

- 3.1. Izraditi nacrt sporazuma vezanog uz dostavu relevantnih podataka o drogama i problemu ovisnosti o drogama iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, sukladno pozitivnim zakonskim propisima, posebno poštujući odredbe zaštite osobnih podataka
- 3.2. Definirati potrebe i provesti dodatne posebne edukacije i osigurati tehničku potpore koja se nudi u sklopu relevantnih EU projekata
- 3.3. Izraditi plan prvog nacionalnog istraživanja radi procjene problematične uporabe droga u RH („multiplier“, „capture-recapture“)
- 3.4. Provesti istraživanje seroprevalencije HIV, HBV i HCV među intravenskim ovisnicima, uključivši i one koji nisu obuhvaćeni redovitim sustavom liječenja na nacionalnoj razini te koristiti podatke za dobivanje „multiplier-a“
- 3.5. Istražiti mogućnosti procjene incidencije problematične uporabe droga uporabom kumulativnih podataka iz Registra liječenih ovisnika
- 3.6. Izraditi mapu mogućnosti za provedbu nacionalnih procjena problematične uporabe droga metodama različitim od prvog nacionalnog istraživanja te definirati vremenski plan provedbe istih

Mjera 4. Zarazne bolesti vezane uz uporabu droga

Provedbene aktivnosti:

- 4.1. Izraditi i provesti nacionalno istraživanje o seroprevalenciji HIV, HBV i HCV među intravenskim ovisnicima, koristeći uniformiran dizajn, protokol te upitnike istraživanja koji su sukladni kriterijima EMCDDA-a; voditi računa o prioritetnom uzimanju uzoraka među populacijom koja nije obuhvaćena tretmanom
- 4.2. Razmotriti mogućnosti utvrđivanja incidencije primjenom novih dijagnostičkih metoda i procjene incidencije iz postojećih podataka
- 4.3. Organizirati edukacije na području biostatistike i epidemiologije
- 4.4. Osigurati software za statističku analizu
- 4.5. Uključiti postojeće izvore podataka u nacionalni sustav izvještavanja EMCDDA-u

Mjera 5. Smrtnost među ovisnicima

Provedbene aktivnosti:

- 5.1. Procijeniti u koliko je sumnjivih smrti izvršena obdukcijama i toksikološka analiza
- 5.2. Pripremiti postojeće baze podataka / evidencije koje sadrže relevantne podatke o smrtnosti među ovisnicima radi uspostave Specijalnog registra smrti među ovisnicima i standardiziranog prikupljanja podataka radi izvještavanja EMCDDA-u
- 5.3. Osnovati i ustrojiti Specijalni registar smrti među ovisnicima
- 5.4. Organizirati edukaciju o metodama obrade podataka dobivenih kohortnom studijom
- 5.5. Provesti retroaktivno kohortno istraživanje smrtnosti među registriranim ovisnicima o drogama
- 5.6. Započeti prospektivno kohortno istraživanje smrtnosti među registriranim ovisnicima o drogama
- 5.7. Isplanirati i započeti prospektivno kohortno istraživanje na stratificiranom uzorku neinstitucionaliziranih ovisnika o drogama (povezati s nacionalnim istraživanjem seroprevalencije HIV, HBV, HCV među ovisnicima)
- 5.8. U potpunosti uspostaviti suradnju svih nadležnih institucija na tom području i standardizirati praksu na nacionalnoj razini
- 5.9. Usvajati dokument *Minimalni zahtjevi kao preporuka za utvrđivanje uzroka smrti povezanih sa zlouporabom opojnih droga i psihotropnih tvari*
- 5.10. Organizirati edukacija stručnjaka sudske medicine, toksikologa i istražnih sudaca radi osiguranja standardizirane primjene prakse na tom području
- 5.11. Identificirati ostala područja koja je potrebno urediti posebnim protokolima i pravilima postupanja u slučaju sumnje na smrt povezanu sa zlouporabom droga
- 5.12. Definirati načine i osigurati provedbu utvrđivanja zaraznih bolesti (HIV, HBV, HCV) tijekom istraga smrti među ovisnicima

Mjera 6. Zahtjevi za liječenjem

Provedbene aktivnosti:

- 6.1. U potpunosti uskladiti mehanizme prikupljanja podataka o zahtjevima za liječenjem sa EU standardima (EMCDDA)
- 6.2. Prilagoditi postojeći software Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo novim modifikacijama mehanizama za prikupljanje podataka na tom području
- 6.3. Zajedno s tvrtkom zaduženom za postojeći sustav prikupljanja podataka o liječenju izraditi strategiju daljnjeg razvoja informacijskog sustava
- 6.4. Realizirati integraciju podataka iz "novih izvora" (nevladine organizacije, Hrvatski Crveni križ, ustanove socijalne skrbi i zatvorski sustav) u postojeći Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Republici Hrvatskoj
- 6.5. Povezati nadležna ministarstva i tijela državne uprave (mreža postojećih programa) radi analiza programa koji se financiraju i realiziraju iz sredstava državnog proračuna, a s ciljem izrade informacija o dostupnosti i vrstama usluga koje se pružaju u RH i utjecaja na politiku financiranja sukladno strategijama i planovima financiranja u RH
- 6.6. Pri Nacionalnoj informacijskoj jedinici za droge razviti sustav prikupljanja informacija o uslugama liječenja/rehabilitacije ovisnika koje pružaju organizacije civilnog društva radi praćenja kvalitete
- 6.7. Organizirati edukaciju osoba (najmanje 2 osobe iz svake institucije/organizacije) iz skupine "novih izvora" podataka koje će biti nadležne za prikupljanje podataka i izvještavanje, radi upoznavanja s protokolima postupanja, zadaćama i obvezama, radom u relevantnim informacijskim programima te upoznavanja s područjem zaštite osobnih podataka

B.2. SMANJENJE PONUDE DROGA

Mjera 7. Podatci o kriminalitetu droga

Provedbene aktivnosti:

- 7.1. Na najvišoj razini odlučivanja završiti pregovore o mogućnostima razmjene podataka i kodiranom obliku između policije i zdravstvenog sektora (Specijalni registar smrti među ovisnicima, procjena problematične uporabe droga)
- 7.2. Vezano uz podatke o kriminalitetu droga ne postoji jedinstvena informacijska mreža, već različita nadležna tijela prikupljaju i analiziraju podatke u području svog djelokruga rada. Stoga će se pri Nacionalnoj informacijskoj jedinici za droge ustrojiti integrirani informacijski sustav na području kaznenog prava radi jedinstvenog prikupljanja i analize podataka sukladno preporukama EMCDDA. Navedeni informacijski sustav će biti uspostavljen na zajedničkoj informatičkoj osnovi na način da svi relevantni izvori podataka unose podatke po standardiziranom protokolu
- 7.3. Uspostaviti suradnju s akademskim i istraživačkim institucijama te relevantnim nevladinim organizacijama
- 7.4. Kako bi se poboljšalo razumijevanje povezanosti između droga, kriminala i mjera organa kaznenog progona, potrebno je izraditi prijedloge istraživanja na tom području
- 7.5. Pri Carinskoj upravi Ministarstva financija potrebno je ustrojiti centraliziranu bazu podataka o otkrivenim količinama opojnih droga koja će biti dio informacijskog sustava na području kaznenog prava
- 7.6. U evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova potrebno je razlučiti samostalne zaplijene policije, slučajeve otkrivanja ilegalnih droga od strane carine i zajedničke akcije policije i carine
- 7.7. Potrebno je osigurati financijska sredstva za redovito prikupljanje, analize i objavljivanje podataka o čistoći i cijenama opojnih droga

B.3. SMANJENJE POTRAŽNJE DROGA

Mjera 8. Prevencija

Provedbene aktivnosti:

- 8.1. Izraditi elaborat o komponentama većih projekata na području prevencije ovisnosti koji se provode na nacionalnoj razini kako bi se ujednačio i izgradio preventivni sustav na nacionalnoj razini i odredili minimalni preventivni standardi i programi koji trebaju biti dostupni svoj djeci i mladima
- 8.2. Ustrojiti Radnu skupinu za smanjenje potražnje droga kako bi se osigurala razmjena informacija između nadležnih institucija, definirali standardi prevencije ovisnosti te osigurao daljnji razvoj preventivnih programa kao i evaluacija istih
- 8.3. Sukladno terminologiji i definicijama EMCDDA-a, a u suradnji s glavnim akterima na području prevencije ovisnosti usuglasiti i definirati razine i vrste prevencije s obzirom na ciljane skupine i komponente
- 8.4. Izraditi detaljan popis svih nositelja preventivnih aktivnosti u RH, uključujući lokalnu razinu i definirati njihove glavne aktivnosti sukladno tipu preventivnih aktivnosti, komponentama aktivnosti i provedenoj evaluaciji
- 8.5. Osigurati primjenu koncepta EMCDDA-a o znanstveno utemeljenim praksama na nacionalnoj razini
- 8.6. Pri Nacionalnoj informacijskoj jedinici za droge ustrojiti bazu projekata i programa koji se u RH provode, planiraju provoditi ili su provedeni na području smanjenja potražnje droga, te o rezultatima evaluacije istih

Mjera 9. Smanjenje štete

Provedbene aktivnosti:

- 9.1. Izraditi popis državnih institucija i nevladinih organizacija koje su aktivne na području smanjenja štete, navodeći i područja rada, modalitete rada te podatke o ljudskim resursima
- 9.2. Potaknuti podizanje svijesti nadležnih tijela o važnosti provedbe programa smanjenja štete (npr. izvještavanje političkih struktura) i na nacionalnoj razini osigurati financijska sredstva za provedbu tih programa
- 9.3. Provesti istraživanje kako bi se dobio uvid u broj igala i šprica distribuiranih u sklopu programa smanjenja štete, kao i o broju korisnika, te izvora opreme za intravensko uzimanje droga

Mjera 10. Dostupnost liječenja

Provedbene aktivnosti:

- 10.1. Osigurati multidisciplinarni pristup u planiranju i provedbi aktivnosti radne skupine za epidemiološki indikator zahtjevi za liječenjem
- 10.2. Na temelju prve procjene problematične uporabe droga procijeniti omjer ovisnika u sustavu liječenja i ovisnika (uzimatelja) droga koji su u kontaktu s bilo kojom od nadležnih službi kako bi se identificiralo preklapanje i mogući nesrazmjeri među službama
- 10.3. Izraditi "katalog" ustanova koje se bave liječenjem ovisnosti i tretmanom poremećaja uzrokovanih zlouporabom psihoaktivnih droga, u kojem će se detaljno opisati raspon usluga koje pružaju radi objavljivanja u medijima i na Internetu
- 10.4. Provesti istraživanje o kapacitetima i potražnji za uslugama u protekloj godini u svakoj ustanovi kako bi se identificirala opterećenost različitih službi / ustanova; navedeno se može provesti tijekom izrade kataloga iako takva informacija neće biti dostupna široj javnosti
- 10.5. Unaprijediti i definirati mrežu liječnika opće prakse koji su aktivno uključeni u provedbu supstitucijskih programa kako bi se osigurala učinkovita primjena smjernica supstitucijske terapije metadonom i buprenorfinom te na taj način osiguralo smanjenje dostupnosti istih na ilegalnom tržištu

Nositelj: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, mjerodavna ministarstva, nadležna državna tijela, organizacije civilnog društva i ostale stručne i znanstvene institucije

Rok provedbe: 2008.-2009.

Financijska sredstva: Državni proračun, EU projekti, međunarodni fondovi

4. PRILOG 1 – Pregled mjera/provedbenih aktivnosti, nositelja, rokova izvršenja i izvora financiranja

BROJ	MJERA/PROVEDBENA AKTIVNOST	NOSITELJI	ROK IZVRŠENJA	FINANCIJSKA SREDSTVA
1.	Institucionalizirati, stručno ekipirati Nacionalnu informacijsku jedinicu i aktivno je uključiti u ključne aktivnosti EMCDDA			
1.1.	Službeno imenovati članove Radnih skupina za indikatore EMCDDA-a	Nacionalna informacijska jedinica za droge (NIJD)	lipanj 2008.	Državni proračun
1.2.	Službeno imenovati pravnog korespondenta za EMCDDA	NIJD	lipanj 2008.	Državni proračun
1.3.	Službeno imenovati nacionalnog korespondenta za EU Sustav ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari	NIJD	lipanj 2008.	Državni proračun
1.4.	Ojačati i koordinirati Nacionalni informacijski sustav za droge	NIJD, partneri u Nacionalnom informacijskom sustavu za droge (NISD)	kontinuirano	Državni proračun EU projekti
1.5.	Osigurati podizanje razine znanja o drogama i stručnosti kroz edukaciju i koordinaciju istraživanja	NIJD, partneri u NISD	kontinuirano	Državni proračun EU projekti
1.6.	Pratiti nacionalnu situaciju ovisnosti o drogama prikupljanjem, analizom i sintezom, te razmjenom postojećih informacija i istraživanjima	NIJD, partneri u NISD	kontinuirano	Državni proračun EU projekti
1.7.	Osigurati primjenu smjernica i preporuka definiranih od strane EMCDDA uz podršku EU projekata	NIJD, partneri u NISD	kontinuirano	Državni proračun EU projekti
1.8.	Osigurati protok i razmjenu informacija unutar Nacionalnog informacijskog sustava za droge i relevantnih međunarodnih partnera EMCDDA, Pompidou grupe, UNDCP, WHO te ostalih	NIJD	kontinuirano	Državni proračun
1.9.	Zaposeliti i organizirati sistematsku edukaciju novih zaposlenika NIJD-a	NIJD	rujan 2008.	Državni proračun

1.10.	Razviti vizualni identitet NIJD-a kao nacionalne referentne točke za sve informacije o drogama i ovisnosti o drogama u RH i EU	NIJD	lipanj 2008.	Državni proračun
1.11.	Nastaviti i završiti pregovore o ulasku RH u članstvo EMCDDA-a	Ured za suzbijanje zlorabe opojnih droga (USZOD), Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija (MVPEI), Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (MOBMS)	prosinac 2009.	Državni proračun
2	Prevalencija i uzroci zlorabe droga u općoj populaciji			
2.1.	Osigurati multidisciplinarni pristup u planiranju i provedbi aktivnosti radne skupine za predmetni indikator.	NIJD, Radna skupina	kontinuirano	Državni proračun
2.2.	Izraditi bazu postojećih relevantnih istraživanja provedenih na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini.	NIJD	kontinuirano	Državni proračun
2.3.	Osigurati prijevod <i>European Model Questionnaire</i> (EMCDDA, 2002, pp. 63-70) na hrvatski jezik i odlučiti o eventualnim dodatnim pitanjima koja bi bilo potrebno uvrstiti u hrvatsku verziju GPS upitnika relevantnih za situaciju u RH.	NIJD, Radna skupina, institucije koje će biti zadužene za provedbu istraživanja ¹	prosinac 2008.	Državni proračun
2.4.	Postaviti realan vremenski okvir i koncept prvog istraživanja o raširenosti zlorabe droga i ovisnosti o drogama među općom populacijom u RH sukladno standardima i preporukama EMCDDA-a.	NIJD, Radna skupina, institucije koje će biti zadužene za provedbu istraživanja	prosinac 2008.	Državni proračun
2.5.	Predvidjeti i osigurati proračunska sredstva za provedbu takvog istraživanja (nacionalni i/ili EU/međunarodni izvori financiranja).	NIJD, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (MZOŠ),	prosinac 2009.	Državni proračun
2.6.	Provesti istraživanje, analizu podataka i izraditi konačno izvješće o rezultatima istraživanja.	Zadužene institucije	2010.	Državni proračun EU projekti

¹ Ovisno o procesu odabira institucije

2.7.	Izvršiti analizu lokalnih i regionalnih istraživanja provedenih među mladima u svezi ponašanja i navika vezanih uz uzimanje legalnih i ilegalnih psihoaktivnih sredstava ovisnosti.	NIJD, Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ)	kontinuirano	Državni proračun
2.8.	Podržati nastavak provođenja ESPAD i HBSC istraživanja	HZJZ	kontinuirano	Državni proračun EU projekti
2.9.	Podržati harmonizirana istraživanja na županijskim razinama	NIJD, HZJZ	kontinuirano	Državni proračun
2.10.	Provesti istraživanja među rizičnim skupinama mladih (koji su napustili školovanje) – intervencije (rapid assessment)	HZJZ	prosinac 2009.	Državni proračun
3	Prevalencija i uzroci problematične uporabe droga			
3.1.	Izraditi nacrt sporazuma vezanog uz dostavu relevantnih o drogama i problemu ovisnosti o drogama iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, sukladno pozitivnim zakonskim propisima, posebno poštujući odredbe zaštite osobnih podataka.	HZJZ, MZSS, NIJD, Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP), Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP)	lipanj 2008.	Državni proračun
3.2.	Definirati potrebe i provesti dodatne posebne edukacije i osigurati tehničku potpore koja se nudi u sklopu relevantnih EU projekata.	HZJZ, NIJD	prosinac 2009.	Državni proračun
3.3.	Izraditi plan prvog nacionalnog istraživanja radi procjene problematične uporabe droga u RH („multiplier“, „capture-recapture“).	HZJZ, NIJD, Državni zavod za statistiku (DZS), MUP	koncept do prosinca 2008.; provedba do lipnja 2009.	Državni proračun EU projekti
3.4.	Provesti istraživanje seroprevalencije HIV, HBV i HCV među intravenskim ovisnicima, uključivši i one koji nisu obuhvaćeni redovitim sustavom liječenja na nacionalnoj razini te koristiti podatke za dobivanje „multiplier-a“	HZJZ, županijski Zavod za javno zdravstvo (ZJZ), NIJD, relevantne nevladine organizacije	prosinac 2008.	Državni proračun EU projekti
3.5.	Istražiti mogućnosti procjene incidencije problematične uporabe droga uporabom kumulativnih podataka iz Registra liječenih ovisnika.	HZJZ	prosinac 2008.	Državni proračun
3.6.	Izraditi mapu mogućnosti za provedbu nacionalnih procjena problematične uporabe droga metodama različitim od prvog nacionalnog istraživanja te definirati vremenski plan provedbe istih.	HZJZ, županijski ZJZ, NIJD	prosinac 2008.	Državni proračun

4	Zarazne bolesti vezane uz uporabu droga			
4.1.	Izraditi i provesti nacionalno istraživanje o seroprevalenciji HIV, HBV i HCV među intravenskim ovisnicima, koristeći uniformiran dizajn, protokol te upitnike istraživanja koji su sukladni kriterijima EMCDDA-a; voditi računa o prioritetnom uzimanju uzoraka među populacijom koja nije obuhvaćena tretmanom.	NIJD, HZJZ, županijski ZJZ, Ministarstvo pravosuđa -Uprava za zatvorski sustav – Zatvorska bolnica (MP), Klinika za infektivne bolesti „Fran Mihaljević“, Hrvatski Crveni križ (HCK), nevladine organizacije: Institut, Terra, Let, Help,	prosinao 2008.	Državni proračun EU projekti
4.2.	Razmotriti mogućnosti utvrđivanja incidencije primjenom novih dijagnostičkih metoda i procjene incidencije iz postojećih podataka.	NIJD, HZJZ, Klinika za infektivne bolesti „Fran Mihaljević“	ožujak 2009.	Državni proračun
4.3.	Organizirati edukacije na području biostatistike i epidemiologije.	NIJD, HZJZ, Službe Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (SNZ)	studenj 2008.	Državni proračun EU projekti
4.4.	Osigurati software za statističku analizu.	HZJZ	2008. i 2009.	Državni proračun Phare projekt HZJZ
4.5.	Uključiti postojeće izvore podataka u nacionalni sustav izvještavanja EMCDDA-u.	NIJD, HZJZ, ZJZ Zagreb, Klinika za infektivne bolesti „Fran Mihaljević“, nevladina organizacija: Terra	rujan 2008.	Državni proračun
5	Smrtnost među ovisnicima			
5.1.	Procijeniti u koliko je sumnjivih smrti izvršena obdukcijama i toksikološka analiza	HZJZ, NIJD	rujan 2008.	Državni proračun
5.2.	Pripremiti postojeće baze podataka / evidencije koje sadrže relevantne podatke o smrtnosti među ovisnicima radi uspostave Specijalnog registra smrti među ovisnicima i standardiziranog prikupljanja podataka radi izvještavanja EMCDDA-u.	HZJZ, MUP, NIJD, Zavod za sudsku medicinu (ZSM)	prosinao 2008.	Državni proračun
5.3.	Osnovati i ustrojiti Specijalni registar smrti među ovisnicima.	HZJZ	prosinao 2009. (ovisno o prethodnim aktivnostima)	Državni proračun
5.4.	Organizirati edukaciju o metodama obrade podataka	HZJZ i NIJD	prosinao 2008.	Državni proračun EU projekti

	dobivenih kohortnom studijom.			
5.5.	Provesti retroaktivno kohortno istraživanje smrtnosti među registriranim ovisnicima o drogama.	HZJZ i NIJD	lipanj 2008.	Državni proračun EU projekti
5.6.	Započeti prospektivno kohortno istraživanje smrtnosti među registriranim ovisnicima o drogama.	HZJZ i NIJD	veljača 2009.	Državni proračun
5.7.	Isplanirati i započeti prospektivno kohortno istraživanje na stratificiranom uzorku neinstitucionaliziranih ovisnika o drogama (povezati s nacionalnim istraživanjem seroprevalencije HIV, HBV, HCV među ovisnicima).	HZJZ i NIJD	prosinac 2009.	Državni proračun EU projekti
5.8.	U potpunosti uspostaviti suradnju svih nadležnih institucija na tom području i standardizirati praksu na nacionalnoj razini.	HZJZ, MUP, MZSS, ZSM i NIJD	prosinac 2009.	Državni proračun
5.9.	Usvojiti dokument <i>Minimalni zahtjevi kao preporuka za utvrđivanje uzroka smrti povezanih sa zluporabom opojnih droga i psihotropnih tvari.</i>	MZSS	prosinac 2008.	Državni proračun
5.10.	Organizirati edukaciju stručnjaka sudske medicine, toksikologa i istražnih sudaca radi osiguranja standardizirane primjene prakse na tom području.	NIJD	srpanj 2008.	Državni proračun EU projekti
5.11.	Identificirati ostala područja koja je potrebno urediti posebnim protokolima i pravilima postupanja u slučaju sumnje na smrt povezanu sa zluporabom droga.	HZJZ, MUP, MZSS, ZSM i NIJD	prosinac 2009.	Državni proračun
5.12.	Definirati načine i osigurati provedbu utvrđivanja zaraznih bolesti (HIV, HBV, HCV) tijekom istraga smrti među ovisnicima.	HZJZ, MZSS, ZSM i NIJD	prosinac 2009.	Državni proračun
6	Zahtjevi za liječenjem			
6.1.	U potpunosti uskladiti mehanizme prikupljanja podataka o zahtjevima za liječenjem sa EU standardima (EMCDDA).	HZJZ, NIJD	prosinac 2008.	Državni proračun
6.2.	Prilagoditi postojeći software HZJZ-a novim modifikacijama mehanizama za prikupljanje podataka na tom području.	HZJZ	prosinac 2008.	Državni proračun EU projekti
6.3.	Zajedno s tvrtkom zaduženom za postojeći sustav prikupljanja podataka o liječenju izraditi strategiju daljnjeg razvoja informacijskog sustava.	HZJZ	prosinac 2008.	Državni proračun

6.4.	Realizirati integraciju podataka iz "novih izvora" (nevladine organizacije, Hrvatski Crveni križ) u postojeći Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih droga u Republici Hrvatskoj.	HZJZ, nevladine organizacije, HCK	listopad 2008.	Državni proračun
6.5.	Povezati nadležna ministarstva i tijela državne uprave (mreža postojećih programa) radi analiza programa koji se financiraju i realiziraju iz sredstava državnog proračuna, a s ciljem izrade informacija o dostupnosti i vrstama usluga koje se pružaju u RH i utjecaja na politiku financiranja sukladno strategijama i planovima financiranja u RH.	USZOD, Povjerenstvo za suzbijanje zlorabe opojnih droga, nadležna tijela državne uprave	prosinac 2009.	Državni proračun
6.6.	Pri Nacionalnoj informacijskoj jedinici za droge razviti sustav prikupljanja informacija o uslugama liječenja/rehabilitacije ovisnika koje pružaju organizacije civilnog društva radi praćenja kvalitete.	NIJD, nevladine organizacije, HCK	prosinac 2009.	Državni proračun
6.7.	Organizirati edukaciju osoba (najmanje 2 osobe iz svake institucije/organizacije) iz skupine "novih izvora" podataka koje će biti nadležne za prikupljanje podataka i izvještavanje, radi upoznavanja s protokolima postupanja, zadaćama i obvezama, radom u relevantnim informacijskim programima te upoznavanja s područjem zaštite osobnih podataka.	HZJZ, NFP, AZOP, nevladine organizacije	kolovoz 2008.	Državni proračun EU projekti
7	Podatci o kriminalitetu droga			
7.1.	Na najvišoj razini odlučivanja završiti pregovore o mogućnostima razmjene podataka i kodiranom obliku između policije i zdravstvenog sektora (Specijalni registar smrti među	MUP, HZJZ, NIJD, AZOP	prosinac 2008.	Državni proračun

	ovisnicima, procjena problematične uporabe droga).			
7.2.	Vezano uz podatke o kriminalitetu droga ne postoji jedinstvena informacijska mreža, već različita nadležna tijela prikupljaju i analiziraju podatke u području svog djelokruga rada. Stoga će se pri Nacionalnoj informacijskoj jedinici za droge ustrojiti integrirani informacijski sustav na području kaznenog prava radi jedinstvenog prikupljanja i analize podataka sukladno preporukama EMCDDA. Navedeni informacijski sustav će biti uspostavljen na zajedničkoj informatičkoj osnovi na način da svi relevantni izvori podataka unose podatke po standardiziranom protokolu.	NIJD, partneri u NISD-u ²	dugoročni cilj	Državni proračun
7.3.	Uspostaviti suradnju s akademskim i istraživačkim institucijama te relevantnim nevladinim organizacijama.	NIJD	prosinac 2008.	Državni proračun
7.4.	Kako bi se poboljšalo razumijevanje povezanosti između droga, kriminala i mjera organa kaznenog progona, potrebno je izraditi prijedloge istraživanja na tom području.	NIJD, MZSS, MUP, MP, Državno odvjetništvo RH (DORH)	rujan 2008.	Državni proračun
7.5.	Pri Carinskoj upravi Ministarstva financija potrebno je ustrojiti centraliziranu bazu podataka o otkrivenim količinama opojnih droga koja će biti dio informacijskog sustava na području kaznenog prava.	NIJD, Ministarstvo financija (MF)	dugoročni cilj	Državni proračun
7.6.	U evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova potrebno je razlučiti samostalne zaplijene policije, slučajeve otkrivanja ilegalnih droga od strane carine i zajedničke akcije policije i carine.	MUP, MF	prosinac 2008.	Državni proračun
7.7.	Potrebno je osigurati financijska sredstva za redovito prikupljanje, analize i objavljivanje podataka o čistoći i cijenama opojnih droga.	MUP	dugoročni cilj	Državni proračun
8.	Prevenција			
8.1.	Izraditi elaborat o komponentama većih projekata na području prevencije ovisnosti koji se provode na nacionalnoj razini kako bi se ujednačio i izgradio preventivni sustav na nacionalnoj razini i odredili minimalni preventivni standardi i programi koji trebaju biti dostupni svoj djeci i mladima.	NIJD, relevantni partneri u NISD-u	prosinac 2009.	Državni proračun

² Definirani Protokolom o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge u RH

8.2.	Ustrojiti Radnu skupinu za smanjenje potražnje droga kako bi se osigurala razmjena informacija između nadležnih institucija, definirali standardi prevencije ovisnosti te osigurao daljnji razvoj preventivnih programa kao i evaluacija istih.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun
8.3.	Sukladno terminologiji i definicijama EMCDDA-a, a u suradnji s glavnim akterima na području prevencije ovisnosti usuglasiti i definirati razine i vrste prevencije s obzirom na ciljane skupine i komponente.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun
8.4.	Izraditi detaljan popis svih nositelja preventivnih aktivnosti u RH, uključujući lokalnu razinu i definirati njihove glavne aktivnosti sukladno tipu preventivnih aktivnosti, komponentama aktivnosti i provedenoj evaluaciji.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun
8.5.	Osigurati primjenu koncepta EMCDDA-a o znanstveno utemeljenim praksama na nacionalnoj razini.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun EU projekti
8.6.	Pri Nacionalnoj informacijskoj jedinici za droge ustrojiti bazu projekata i programa koji se u RH provode, planiraju provoditi ili su provedeni na području smanjenja potražnje droga, te o rezultatima evaluacije istih.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun EU projekti
9	Smanjenje štete			
9.1.	Izraditi popis državnih institucija i nevladinih organizacija koje su aktivne na području smanjenja štete, navodeći i područja rada, modalitete rada te podatke o ljudskim resursima.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun
9.2.	Potaknuti podizanje svijesti nadležnih tijela o važnosti provedbe programa smanjenja štete (npr. izvještavanje političkih struktura) i na nacionalnoj razini osigurati financijska sredstva za provedbu tih programa.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun
9.3.	Provesti istraživanje kako bi se dobio uvid u broj igala i šprica distribuiranih u sklopu programa smanjenja štete, kao i o broju korisnika, te izvora opreme za intravensko uzimanje droga.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun EU projekti
10	Dostupnost liječenja			
10.1.	Osigurati multidisciplinarni pristup u planiranju i provedbi aktivnosti radne skupine za epidemiološki indikator zahtjevi	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun

	za liječenjem.			
10.2.	Na temelju prve procjene problematične uporabe droga procijeniti omjer ovisnika u sustavu liječenja i ovisnika (uzimatelja) droga koji su u kontaktu s bilo kojom od nadležnih službi kako bi se identificiralo preklapanje i mogući nesrazmjeri među službama.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun
10.3.	Izraditi "katalog" ustanova koje se bave liječenjem ovisnosti i tretmanom poremećaja uzrokovanih zlouporabom psihoaktivnih droga, u kojem će se detaljno opisati raspon usluga koje pružaju radi objavljivanja u medijima i na Internetu.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun
10.4.	Provesti istraživanje o kapacitetima i potražnji za uslugama u protekloj godini u svakoj ustanovi kako bi se identificirala opterećenost različitih službi / ustanova; navedeno se može provesti tijekom izrade kataloga iako takva informacija neće biti dostupna široj javnosti.	NIJD, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun EU projekti
10.5.	Unaprijediti i definirati mrežu liječnika opće prakse koji su aktivno uključeni u provedbu supstitucijskih programa kako bi se osigurala učinkovita primjena smjernica supstitucijske terapije metadonom i buprenorfinom te na taj način osiguralo smanjenje dostupnosti istih na ilegalnom tržištu.	MZSS, relevantni partneri u NISD	prosinac 2009.	Državni proračun